

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

Соціально-психологічний факультет
Кафедра менеджменту і адміністрування

Допущено до захисту
зав. кафедри менеджменту і адміністрування
_____ к.е.н., доц. Карпюк О.А.

ВИПУСКНА РОБОТА

на тему: «Аналіз конкурентоспроможності підприємства й основні напрями її

підвищення»
(на матеріалах ТДВ «Житомирські ласощі»)

на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр
за професійним спрямуванням 6.030601 «Менеджмент»

Виконав

студент 41 групи
напряму підготовки
6.030601 «Менеджмент»
Омельчук Віталій Петрович

Науковий керівник

кандидат економічних наук,
асистент
Кащук Катерина Миколаївна

Житомир-2016

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗРОБКИ ФІНАНСОВОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА.....	Помилка! Закладку не визначено.
1.1. Поняття фінансового потенціалу підприємства та система управління ним.....	Помилка! Закладку не визначено.
1.2. Фінансове забезпечення господарської діяльності підприємства	Помилка! Закладку не визначено.
1.3. Особливості розроблення фінансової стратегії підприємства	Помилка! Закладку не визначено.
1.4. Підходи до оцінювання фінансової стійкості підприємства	Помилка! Закладку не визначено.
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ ФІНАНСОВИЙ СТАН ТА СИСТЕМА ФІНАНСОВГО УПРАВЛІННЯ НА ТДВ «ЖЛ».	Помилка! Закладку не визначено.
2.1. Характеристика ТДВ «ЖЛ» як суб'єкта господарювання...	Помилка! Закладку не визначено.
2.2. Комплексний фінансовий аналіз результатів господарської діяльності підприємства.....	Помилка! Закладку не визначено.
2.3. Оцінка системи управління фінансовими ресурсами ТДВ «ЖЛ»	Помилка! Закладку не визначено.
2.4. Шляхи вдосконалення фінансової стратегії ТДВ «ЖЛ».....	Помилка! Закладку не визначено.
2.5. Організація охорони праці на підприємстві ...	Помилка! Закладку не визначено.
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	6
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	8
ДОДАТКИ.....	Помилка! Закладку не визначено.

ВСТУП

Сучасна практика показує, що сформований на підприємствах порядок прийняття та реалізації стратегічних рішень належним чином не систематизований, методологія і технологія стратегічного управління розроблені недостатньо. У той же час, все більше підприємств визнають потребу у свідомому перспективному управлінні фінансовою діяльністю на основі наукових методик передбачення її напрямків, адаптації до загальних цілей розвитку підприємства і умов зовнішнього середовища. Одним із дієвих інструментів перспективного управління фінансовою діяльністю підприємства є фінансова стратегія.

Питання формування ефективної фінансової стратегії стає особливо актуальним в умовах поглиблення ринкових перетворень, розвитку інтеграційних процесів і зростання мінливості чинників зовнішнього фінансового середовища. Недосконалість процесу стратегічного фінансового планування та прийняття економічно необґрунтованих стратегічних рішень призводить до таких явищ, як розрив господарських зв'язків, взаємне порушення платіжної дисципліни, зниження темпів розширення діяльності підприємства. Від якості сформованої фінансової стратегії залежить здатність підприємства ефективно використовувати фінансові ресурси та реалізовувати свій економічний потенціал. З огляду на це, проблема розробки ефективної фінансової стратегії на сучасних підприємствах є досить важливою та актуальною.

Над питаннями сутності фінансової стратегії, процесу її формування та оцінки працювали зарубіжні й вітчизняні економісти, такі як: І. А. Бланк, А. А. Томпсон, І. Ансофф, І. П. Хомініч, Ю. А. Путятин, О. І. Пушкар, С. Ф. Покропивний, З. Є. Шершньова, О. О. Безручко, А. В. Лисенко, А. П. Міщенко, А. М. Поддєрьогін, Т. О. Сніжко, В. М. Федосов, Г. Веретенникова, Н. Горицька, Г. В. Даценко, В. І. Аранчій, О. П. Зоря, І. Й. Плікус, А. Г. Семенова та багато інших. Аналіз і узагальнення

публікацій з означеної проблематики дають підстави зробити висновок, що дотеперішні методичні підходи до питань формування фінансових стратегій промислових підприємств належно не розроблені як у науковому, так і в організаційно-практичному аспекті, про що свідчить відсутність обґрунтування єдиної послідовності етапів процесу формування фінансової стратегії, методичних рекомендацій, які б комплексно враховували як кількісні, так і якісні характеристики суб'єкта господарювання. Таким чином, існує об'єктивна потреба подальшого розвитку теоретичних досліджень і методичних підходів з метою удосконалення процесу стратегічного фінансового управління на сучасному етапі розвитку національної економіки. Ось чому тема випускної роботи є актуальною, як з теоретичної, так і з практичної точок зору.

Метою роботи є розробка теоретичних положень та практичного застосування розробки фінансової стратегії підприємства.

Відповідно до поставленої мети було визначено такі завдання:

- розкрити поняття фінансового потенціалу підприємства та розглянути систему управління ним;
- дослідити фінансове забезпечення господарської діяльності підприємства;
- визначити особливості розроблення фінансової стратегії підприємства;
- розглянути основні підходи до оцінювання фінансової стійкості підприємства;
- охарактеризувати ТДВ «ЖЛ» як суб'єкта господарювання;
- здійснити комплексний фінансовий аналіз результатів господарської діяльності підприємства;
- оцінити систему управління фінансовими ресурсами ТДВ «ЖЛ»;
- запропонувати шляхи вдосконалення фінансової стратегії ТДВ «ЖЛ»;
- дослідити організацію охорони праці на підприємстві.

Об'єктом дослідження є фінансово-господарська діяльність ТДВ «ЖЛ». Предметом дослідження – система стратегічного фінансового управління підприємством.

Основним методом пізнання об'єкта дослідження є системний, використання якого дало змогу здійснити аналіз становлення та розвитку менеджменту, зокрема фінансового, у взаємозв'язку і взаємозалежності.

Інформаційною базою дослідження стали законодавчі та нормативно-правові акти, що регулюють діяльність підприємства, фінансова звітність та первинний матеріал підприємства, монографічні дослідження вітчизняних і зарубіжних вчених, а також періодичні видання.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Як свідчать результати аналізу літературних джерел за проблемою трактування поняття «фінансовий потенціал», його доцільно розуміти як сукупність наявних та потенційних ресурсів і можливостей, що можуть бути мобілізовані для досягнення стратегічних та тактичних організаційних цілей.

Фінансове забезпечення – це один з важливих елементів фінансового механізму підприємницької діяльності. Головною метою підтримки підприємництва повинно стати створення сприятливих умов для підвищення ефективної діяльності суб'єктів підприємництва, як невід'ємної частини структури економіки, та участі суб'єктів підприємництва у вирішенні завдань соціально-економічного розвитку.

Аналіз існуючих методичних підходів до оцінки фінансової стійкості підприємства показав, що єдиного підходу не існує. Відмінності виявляються не тільки в кількості використовуваних показників, послідовності і структурі аналізу, але і в розрахунках абсолютних і відносних показників, які характеризують ліквідність, платоспроможність, фінансову стійкість і т.д.

Товариство з додатковою відповідальністю «ЖЛ» – одне з найзначніших кондитерських підприємств, що вже понад 70 років функціонує на кондитерському ринку України.

ТДВ «ЖЛ» у 2014 році зменшило свою прибутковість та ефективність, про що свідчать основні показники господарської діяльності підприємства.

За організацію економічної роботи та оцінки ефективності використання фінансових ресурсів на ТДВ «ЖЛ» відповідає фінансова служба.

Наявність робочого капіталу свідчить про те, що підприємство не тільки здатний сплатити власні поточні борги, а й має фінансові ресурси для розширення діяльності та інвестування.

У 2013-2014 рр. ТДВ «ЖЛ» кредиторська заборгованість значно перевищувала дебіторську, що свідчить про невчасне погашення боргів

підприємства перед кредиторами.

Коефіцієнт безбитковості впродовж досліджуваного періоду менше 100, що свідчить про прибутковість підприємства. Виручка може зменшитися впродовж у 2014 рр. ще на 29,4%, і лише тоді рентабельність буде дорівнювати нулю.

Для того, щоб покращити фінансову стійкість, підприємству необхідно збільшити власний капітал, тому що підприємство забезпечене більше не власними коштами, а залученими. Також, необхідно вчасно розраховуватися із кредиторами та зменшувати дебіторську заборгованість. Окрім цього, підприємство необхідно забезпечити грошовими коштами, щоб мати можливість вчасно сплачувати свої зобов'язання.

Для оптимізації структури капіталу ТДВ «ЖЛ» необхідно істотно змінити структуру капіталу підприємства в бік збільшення частки власних коштів до 70%, що призведе до підвищення рівня ефективності його управління.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андреева Т. Є. Теоретичні засади формування системи фінансового менеджменту підприємств / Т. Є. Андреева // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2011. – № 34. – С. 255-260.
2. Аранчій В. І. Фінансова стратегія у системі управління фінансами підприємства / В. І. Аранчій, О. П. Зоря // Вісник Полтавської державної аграрної академії. – 2010. – № 2. – С. 156-159.
3. Аранчій І. В. Фінансова діяльність підприємств: навч. посібник / І. В. Аранчій, В. Д. Чумак, О. Ю. Смолянська, Л. В. Черненко. – К.: Професіонал, 2008. – 240 с.
4. Атаева А. Г. Механизм формирования финансовой самостоятельности муниципальных образований : дис...канд. экон. наук: 08.00.10 / А. Г. Алтаева. – Екатеринбург, 2011. – 411 с.
5. Белінська О. В. Сутність фінансового потенціалу підприємства / О. В. Белінська // Вісник Хмельницького національного університету. – 2012. – № 4. Т.3. – С. 267-271.
6. Бень Т. Г. Інтегральна оцінка фінансового стану підприємства / Т. Г. Бень // Фінанси України. – 2012. – №6. – С. 53-60.
7. Бердар М. М. Фінанси підприємств: навч. посібник / М. М. Бердар. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.
8. Бикова В. Г. Оцінка та управління фінансово-економічним потенціалом підприємств загальнодержавного значення: монографія / В. Г. Бикова. – Д.: Наука і освіта, 2008. – 180 с.
9. Бикова В. Г. Фінансово-економічний потенціал підприємств загальнодержавного значення – оцінка і управління / В. Г. Бикова // Фінанси України. – 2005. – №6. – С. 56-61.
10. Боровикова Е. В. Финансовый потенциал как комплексный показатель эффективности финансово-бюджетной политики /

Е. В. Боровикова // Экономический анализ: теория и практика. – 2008. – №18. – С. 34-40.

11. Бучковська Я. Г. Фінансовий менеджмент – основа ефективної діяльності малого підприємства / Я. Г. Бучковська, Г. Д. Драч // Наука й економіка. – 2010. – №2(18). – С. 5-19.

12. Веретенникова Г. Теоретичні засади процесу формування фінансової стратегії / Г. Веретенникова // Наука молода. – 2012. – № 2.– С. 15-19.

13. Викиданець І. В. Проблемні аспекти розробки фінансової стратегії підприємства / І. В. Викиданець // Держава та регіони. – 2010. – № 4. – С. 32-37.

14. Гізатулліна О. М. Фінансова стійкість підприємства: економічна сутність та методика оцінки / О. М. Гізатулліна // Фінанси, грошовий обіг та кредит. – 2013. – №2. – С. 240-244.

15. Егоров П. В. Концепция механизма управления финансовым потенциалом промышленного предприятия / П. В. Егоров, Ю. В. Сердюк-Копчекчи // Економіка промисловості. – 2013. – № 1. – С. 15-22.

16. Егоров П. В. Модель оценки структурной динамики финансового потенциала промышленного предприятия / П. В. Егоров, Ю. В. Сердюк // Вісник Донецького університету економіки та права: зб. наук. пр.; редкол.: В. К. Мамутов [та інш.]; гол. ред. Я. Г. Берсуцький. – Донецьк: ДонУЕП, 2013. – С. 42-52.

17. Жежера М. Порівняльна характеристика методики проведення аналізу фінансового стану підприємств в Україні та за кордоном / М. Жежера // Економіка, фінанси, право. – 2010. – №5 – С. 103-106.

18. Исаев Э. А. Финансовый потенциал крупного экономического региона (концепция формирования и регулирования) / Э. А. Исаев. – М. : Экономика, 2007. – 206 с.

19. Ковалев В. В. Финансовый анализ: управление капиталом. Выбор инвестиций. Анализ отчетности / В. В. Ковалев. – М. : Финансы и статистика,

1995. – 432 с.

20. Ковальська К. В. Фінансова стійкість акціонерного товариства як умова його економічного розвитку / К. В. Ковальська // Фінанси України. – 2012. – № 2. – С. 101-105.

21. Комарецька П. В. Формування стратегії управління фінансовим потенціалом підприємства / П. В. Комарецька // Формування ринкових відносин в Україні. – 2013. – № 9. – С. 90-92.

22. Кравченко М. С. Сутність фінансової стійкості промислового підприємства / М. С. Кравченко // Вісник економічних наук України. – 2013. – №2. – С. 61-63.

23. Крамаренко Г. О. Фінансовий менеджмент: [підручник] / Г.О. Крамаренко, О.Є. Чорна. – К. : ЦНЛ, 2006. – 520 с.

24. Кривицька О. Р. Планування прибутку підприємства при визначенні стратегії його розвитку / О. Р. Кривицька. // Фінанси України. – 2011. – № 3. – С. 138-143.

25. Кузнецова С. А. Побудова ефективної системи фінансового менеджменту в нестабільній економіці: теорія та методологія / С. А. Кузнецова // Академічний огляд. – 2014. – № 1 (34). – С. 32-37.

26. Кунцевич В. О. Підходи до діагностики фінансового потенціалу підприємства / В. О. Кунцевич // Актуальні проблеми економіки. – 2013. – №1. – С. 68-75.

27. Кунцевич В. О. Поняття фінансового потенціалу розвитку підприємства та його оцінки / В. О. Кунцевич // Актуальні проблеми економіки. – 2011. – №7. – С. 123-130.

28. Левченко Н. М. Фінансовий потенціал підприємства: сутність та підходи до діагностики / Н. М. Левченко // Інвестиції: практика та досвід. – 2012. – № 2. – С. 114-117.

29. Линенко А. В. Обґрунтування вибору стратегії фінансового зростання підприємства / А. В. Линенко, Т. О. Сніжко // Держава та регіони. Сер. : Економіка та підприємництво. – 2015. – № 1. – С. 109-113.

30. Литвиненко А. О. Аналіз фінансової стійкості будівельного підприємства / А. О. Литвиненко // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2012. – № 33. – С. 195-199.

31. Любенко Н. М. Фінанси підприємств: навч. посібник / Н. М. Любенко. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 264 с.

32. Мартиненко В. П. Напрямки стабілізації фінансового стану підприємств промисловості / В. П. Мартиненко // Формування ринкових відносин в Україні. – 2015. – № 7. – С. 43-47.

33. Мартиненко М. М. Стратегічний менеджмент: [підручник] / М. М. Мартиненко, І. А. Ігнат'єва. – К. : Каравела, 2006. – 320 с.

34. Марцин В. С. Деякі підходи до організації управління фінансовими ресурсами підприємства / В. С. Марцин // Актуальні проблеми економіки. – 2012. – № 12. – С. 153-161.

35. Марцин В. С. Деякі підходи до стратегічного планування, в умовах ринкової трансформації / В. С. Марцин // Регіональна економіка. – 2013. – №2. – С. 220-225.

36. Мерзлов И. Ю. Управление финансовым потенциалом предприятия / И. Ю. Мерзлов [Электронный ресурс]. – 2008. – Режим доступа: <http://www.science-bsea.narod.ru>.

37. Мізюк Б. М. Особливості стратегічного управління підприємствами / Б. М. Мізюк // Фінанси України. – 2012. – № 12. – С. 31-37.

38. Назаренко А. С. Теоретичні підходи до визначення сутності економічної категорії «фінансовий потенціал» / А. С. Назаренко // Економіка. Фінанси. Право. – 2014. – №8. – С. 22-29.

39. Онишко С. В. Фінансовий потенціал інноваційного розвитку економіки / С. В. Онишко // Фінанси України. – 2003. – №6. – С. 67-74.

40. Опарін В. Фінанси (Загальна теорія) : навч. посібник. – 3-ге вид., доп. і перероб. / В. Опарін. – К.: КНЕУ, 2002. – 240 с.

41. Партин Г. О. Формування стратегічної моделі управління витратами підприємства / Г. О. Партин // Фінанси України. – 2014. – № 11. –

С. 124-134.

42. Пастухова В. В. Стратегічне планування на підприємстві / В. В. Пастухова // Економіка України. – 2013. – № 11. – С. 37-43.

43. Плиса В. Й. Стратегія управління фінансовою стійкістю підприємства / В. Й. Плиса // Фінанси України. – 2009. – № 11. – С. 36-42.

44. Подольська В. О. Комплексна оцінка фінансової стійкості підприємства / В. О. Подольська, О. О. Оржинська // Науковий вісник Полтавського університету споживчої кооперації: зб. Наук. Праць. – 2012. – № 4(35). – С. 136-142.

45. Приймак І. І. Стратегія забезпечення фінансової стійкості суб'єктів господарювання в економіці України: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.03 / І. І. Приймак. – Л., 2007. – 24 с.

46. Путятин Ю. О. Фінансові механізми стратегічного управління розвитком підприємства : монографія / Ю. О. Путятин, О. І. Пушкар, О. М. Тридід. – Х.: Основа, 1999. – 488 с.

47. Роговий А. В. Концептуальні засади розвитку фінансового планування в системі менеджменту акціонерного товариства / А. В. Роговий // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 1. – С. 45-51.

48. Романенко О. Фінанси : підручник / О. Романенко. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 312 с.

49. Савицька Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства: [підручник] / Г. В. Савицька. – 3-тє вид., виправл. і доп. – К. : Знання, 2007. – 668 с.

50. Свешникова М. С. Стратегія управління фінансовою стійкістю підприємства / М. С. Свешникова // Фінанси України. – 2012. – № 11. – С. 148-152.

51. Свірський В. Фінансовий потенціал: теоретико-концептуальні засади / В. Свірський // Світ фінансів. – 2014.- №4. – С. 43-51.

52. Стецюк П. А. Економічна суть фінансових ресурсів / П. А. Стецюк // Фінанси України. – 2013. – №1. – С. 129-143.

53. Терещенко О. Дискримінантна модель інтегральної оцінки фінансового стану підприємства / О. Терещенко // Економіка України. – 2013. – №3. – С. 38-44.

54. Тищенко О. М. Моделювання оцінки та прогнозування фінансової стійкості підприємства / О. М. Тищенко // Вісник економічних наук України. – 2010. – №8. – С. 406-411.

55. Федонін О. С. Потенціал підприємства: формування та оцінка : навч. посібник / О. С. Федонін, І. М. Рєпіна, О. І. Олексюк. – 2-ге вид., без змін. – К. : КНЕУ, 2010. – С. 168-165.

56. Фінанси : підручник / С. І. Юрій, Л. М. Алексеєнко, І. В. Зятковський та ін.; За ред. С. І. Юрія, В. М. Федосова. – К. : Знання, 2008. – 611 с.

57. Фінансовий менеджмент: [підручник] / Мін-во освіти і науки України, КНЕУ; ред. А. М. Поддєрьогін. – К. : КНЕУ, 2005. – 535 с.

58. Фомин П. А. Особенности оценки потенциала промышленных предприятий / П. А. Фомин, М. К. Старовойтов [Электронный ресурс]. – 2010. – Режим доступа: http://www.cfin.ru/management/manufact//manufact_potential.shtml.

59. Фомин П. А. Потенціал підприємства: формування та оцінка : навч. посібник / О. С. Федонін, І. М. Рєпіна, О. І. Олексюк. – 2-ге вид., без змін. – К. : КНЕУ, 2006. – С. 168-195.

60. Фомин П. А. Стратегическое финансовое планирование хозяйствующего субъекта / П. А. Фомин // Финансы и кредит. – 2013. – № 5. – С. 52-59.

61. Хотомлянський О. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства на основі використання матричних моделей / О. Хотомлянський // Економіка України. – 2015. – №3. – С. 35-39.

62. Шелудько В. М. Фінансовий менеджмент: навч. посібник / В. М. Шелудько. – К. : Знання, 2006. – 474 с.

63. Шило В. П. Аналіз фінансового стану виробничої та комерційної

діяльності підприємства: навч. посібник / В. П. Шило. – К. : Кондор, 2010. – 450 с.

64. Шишкін В. О. Стратегічне планування як головна умова функціонування підприємства / В. О. Шишкін, Н. С. Богацька // Фондовый рынок. – 2014. – № 22. – С. 20-26.

65. Ястремская Е. Н. Система критериальных показателей выбора финансовых стратегий предприятий / Е. Н. Ястремская, А. Б. Веретенникова // Проблемы науки. – 2014. – № 11. – С. 10-16.

66. Ястремська О. М. Якість формування стратегії фінансового зростання підприємства / О. М. Ястремська, А. В. Гриньов // Фінанси України. – 2012. – № 6. – С. 121-129.